

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

PREDPREIZKUS

MADŽARŠČINA
KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO
MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU

==== Izpitna pola 1 ====

- A) Slušno razumevanje
B) Bralno razumevanje

Marec 2004 / 60 minut (20 + 40)

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne obračajte strani, dokler Vam to ni dovoljeno.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Ta izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, slušnega in bralnega razumevanja. Časa za reševanje je 60 minut: 20 minut za slušno, 40 minut za bralno razumevanje. Nadzorni učitelj Vas bo opozoril, kdaj lahko začnete reševati drugi del. Odgovore vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Naslednja navodila boste slišali tudi na posnetku.

Test je sestavljen iz dveh delov: A in B. Vsak del vsebuje govorno izhodiščno besedilo in naloge, ki se nanj nanašajo.

Najprej boste naloge prebrali, nato boste poslušali govorno izhodiščno besedilo in že med poslušanjem naloge sproti reševali.

Vsako govorno izhodiščno besedilo boste poslušali po dvakrat, vmes pa bo premor za reševanje. Začetek in konec govornega besedila bo označeval takle zvočni znak /*/.

Odgovore zapisujte razločno, v prostor, ki je za to namenjen. Uporabljate lahko nalivno pero ali kemični svinčnik. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič točkami.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti. Želimo Vam veliko uspeha.

To so bila splošna navodila.

Zdaj boste začeli reševati izpitne naloge. Poslušajte pozorno.

Odprite izpitno polo.

Ta pola ima 8 strani, od tega 3 prazne.

1A

a) 1. Röviden válaszoljon a kérdésekre!

Mi előzi meg a műsorismertetőt? Két dolgot említsen!

(2 pont)

Melyik városban és melyik évben volt ezen a napon a lehidegebb?

város: _____

év: _____

(2 pont)

2. Töltse ki a táblázat üres rovatait!

A műsor címe	Kezdetje	Témája
Mindennapi tudomány		
	9.04	
		Bartók művei

(6 pont)

b) Igazak vagy hamisak az állítások? Karikázza be az I-t vagy a H-t!

- Szathmáry cukrászdája egyidős a mester pécsi tartózkodásával. I / H
- Műhelyében a fagyalt készítésekor nagyon odafigyelnek a tisztaságra. I / H
- A fagyaltot ők többnyire mesterséges ízesítőkkal ízesítik. I / H
- A porból készült fagyalt készítéséhez fele annyi idő szükséges, mint a házi készítésűhöz. I / H
- Jelenleg a gyümölcsös fagyaltot veszik jobban. I / H
- A tölcsérek mind alakban, mind ízben is különbözhetnek. I / H
- A fagyaltkehely nemcsak a szájnak, de a szemnek is kellemes. I / H
- Szathmáryék napernyőkkel, vidám pálcikákkal díszítik kelyheiket. I / H
- A puncsízű fagyaltnak vanília helyett rumot és mazsolát használunk. I / H
- Szathmáryt kifejtett tevékenységéért városa már méltón megjutalmazta. I / H

(10 pont)

1B

a) Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, majd röviden válaszoljon a kérdésekre!

Árváknak épül egy falu

A HIV-fertőzöttek aránya a világ fiataljai körében az évtized végére több mint hetven százalékkal nőhet, számuk 2010-ben elérheti a 21,5 milliót. A fertőzöttek zöme Afrikában él. A világot általában a fertőzöttek és a betegek foglalkoztatják. És mi van a hozzátartozóikkal?

Egy kenyai jezsuita páter, Angelo D'Agostino kilenc hónapon belül felépíti a reménység falvát 700 AIDS-árva és a nagyszülei számára. Az atyának nincs sok ideje a cselekvésre. Az elkövetkező öt esztendőben 25 millió AIDS-árva lesz Afrikában – mondja a 76 éves pap, aki orvosi végzettséggel is rendelkezik. – Megbélyegzik, kitesztítják őket, és nem marad más lehetőségük, mint a lopás és a gyilkolás.

Az AIDS nemcsak súlyos társadalmi és gazdasági fenyegetést jelent a fekete kontinensre nézve. A kulturális vonások sem öröklődnek tovább, mert egész nemzedékek tűnnek el a föld színéről. A nagyszülők és unokáik együttélése azonban kitöltheti ezt az űrt. A páter tervei szerint hatszemélyes lakóegységek épülnek majd a faluban, egészségügyi állomással és szükség esetén iskolával együtt. A költségeket egy amerikai tiszteletes és az általa vezetett közösség fedezi. Feltételül azt szabták, hogy a falunak kereszténynek kell lennie. D'Agostino atya viszont nem hajlandó előírni a falu leendő lakóinak, hogy miben higgyenek. – Az átköltözés megváltást jelent majd a megbélyegzett, kiközösített családok számára – állítja. D'Agostino atya tervei szerint legkésőbb a jövő év elején kezdik meg a beköltözést a „Reménység Falvába”. Ha elképzelése beválik, akkor ez a falu csak az első lesz további hasonló falvak egész sorában.

(Vasárnapi Blikk, 2002. július 14.)

1. Kikre irányul a világ figyelme?

---

2. Kik lesznek az új falu lakói?

---

3. Mire kényszerülnek a megbélyegzett betegek? Két dolgot említsen!

---

4. Milyen negatív kulturális következménye van a betegség ilyen mértékű terjedésének?

---

5. Kitől érkezik pénz a falu létesítésére?

---

6. Mi az adományozók kikötése?

---

7. Egyetért-e ezzel a falu alapítója?

---

8. Miért sűrgeti az idő a munkálatokat?

---

9. Milyen tervei vannak az atyának?

---

10. Mi az atya másik foglalkozása?

---

11. Írja ki, hogyan nevezi a szöveg Afrikát másképp!

(11 pont)

b) Állítsa sorrendbe a mondatokat úgy, hogy értelmes szöveget kapjon! Egy mondat már a helyén van. Majd a szöveg alapján egy-egy szóval válaszoljon a kérdésekre!

A Valentin-nap története (Nők Lapja, 2002/7. sz.)

- A Valentin igazságtalanságnak tartotta a rendeletet, és titokban összeadta a fiatal szerelmeseket.
- B Majd a középkorban, Angliában és Franciaországban – a madarak párzási időszakához kötvé – nevezték a Valentin-napot a szerelmesek ünnepnapjának.
- C A legenda szerint Valentin pap volt, aki a III. században II. Claudius uralkodása alatt Rómában szolgált.
- D Gelasius pápa 498 körül Szent Valentin napjává nyilvánította február 14-ét, amit később keresztényietlennek találtak, és a döntést hatályon kívül helyezték.
- E Amikor a császár rájött, hogy az egyedülálló férfiak jobb katonák, mint a házasok vagy a családosok, bevezette a nősülési tilalmat.
- F Amikor tevékenységére fény derült, a császár kivégeztette.

1. _____ 2. E 3. _____ 4. _____ 5. _____ 6. _____

Mit tiltott be Claudius császár? _____

Milyenek tartotta ezt a tilalmat Valentin pap? _____

Hogyan adta össze a szerelmespárokat? _____

Mikor nevezték el a Valentin-napot a szerelmesek napjának? _____

(9 pont)

- c) Olvassa el az alábbi szöveget, majd állapítsa meg, igazak-e az állítások! Karikázza be az I-t (igaz) vagy a H-t (hamis)!

Néhány szó a karalábéről

Német eredetű, kedvelt zöldségünk, amely osztrák közvetítéssel került hozzánk (egyres vidékeken eredeti neve, a „Kohlrabi” után helyesen kalarábénak is nevezik), de gyanítható, hogy már az ókorban is ismerték, mert nevezik „pompej répának” is. A világoszöld és a lila árnyalataiban pompázik, ám színe az étel szempontjából lényegtelen. Primőrként már kora tavasztól kapható, de szabadföldi, áprilistól novemberig hozzáférhető, lényegesen kevesebb vegyszert, nitrátot tartalmazó változata az igazi.

A karalábé valódi egészségbomba, kivált, ha nyersen fogyasztjuk. Energiaértéke 100 g-onként mindössze 24 kcal/100 kJ, ugyanakkor jelentős mennyiségű C- és B-vitaminokat, káliumot, kalciumot, magnéziumot és szelént tartalmaz (zsenge levelei még a gumóknál is gazdagabbak karotinban és B-vitaminokban, lehetőség szerint használjuk őket fel az ételhez!)

VÁSÁRLÁSA: ép, feszes héjú gumókat vásároljunk, amelyeknek levele friss, ropogós-kemény. A vastagabb héjú, levél nélküli karalábé gyakran fás lehet: a fás rostok a gyökér felőli részénél kezdődnek. Ezt leválasztjuk a gumó zsebében, levél felőli részéről, és egészben vagy nagyobb hasábokra szeletelve félretesszük/mélyhűtjük, leves ízesítésére még jó lesz. Az is megoldás, ha szűrűn áttörjük – kitűnő krémleves lesz belőle.

TÁROLÁSA: a karalábé külső, nagyobb leveleit letördeljük – eltávolítjuk, a középső 4-5 kisebb levelet megtartjuk, mert ezek a „vízmegtartó” levelek, így tovább friss marad a gumó. Nejlontasakba zárjuk, és a hűtőszekrény alsó harmadába tesszük – 6-8 napig biztosan eltartható. Megtisztított állapotban, kockákra, hasábokra vagy szeletekre vágva a mélyhűtőben 7-8 hónapig is megőrzi a minőségét.

FELHASZNÁLÁSA: levesek, főzelékek, egytálételek, rakottasok, köretek; nyersen mártogatókhöz kínált ropogtatnivaló és saláták készíthetők belőle. Főzés közben, de nyersen is (például saláta alapanyagaként) jellegzetes szaga támad, ezért gondosan le kell fedni a tároló edényt/dobozt, mert egyéb élelmiszerek, különösen a tej, gyorsan átveszi a szagát.

Nők Lapja, 2002/15. sz.

Az egyes vidékeken használt neve jobban hasonlít német nevéhez.	I / H
Mivel színe erősen lila, megszínezhetheti a többi ételt.	I / H
Sokkal egészségesebb a szabadföldben termesztett változata, mint a melegágyas.	I / H
Fiatal leveleiben több a szelén, mint a gumóban.	I / H
A növény fás részeit már semmire sem lehet felhasználni.	I / H
A gumó a leveleknek köszönhetően marad néhány napig friss.	I / H
A leveleket kockára vágva tároljuk a mélyhűtőben 7–8 hónapig.	I / H
Nagyon erős szaga csak főzésnél érezhető.	I / H
A nyersen fogyasztott karalábé egészségesebb.	I / H
A friss karalábét élénk, kemény leveleiről és ép gumójáról ismerjük fel.	I / H

(10 pont)

ÜRES OLDAL

ÜRES OLDAL

ÜRES OLDAL